

Публічні адміністративні послуги у сфері охорони здоров'я

О. А. Музика-Стефанчук¹ *^{1A-F}, О. О. Отраднова² ^{2A-F}, Т. В. Данченко³ ^{3A-F},
Л. А. Музика⁴ ^{4A-F}, В. Г. Савенкова⁵ ^{5A-F}

¹Міністерство охорони здоров'я України, м. Київ, ²Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Україна, ³Київський міжнародний університет, Україна, ⁴Національний університет «Києво-Могилянська академія», м. Київ, Україна, ⁵Приватний вищий навчальний заклад «Фінансово-правовий коледж», м. Київ, Україна

A – концепція та дизайн дослідження; B – збір даних; C – аналіз та інтерпретація даних; D – написання статті; E – редагування статті; F – остаточне затвердження статті

Мета роботи – дослідження й аналіз ключових нормативно-правових актів, якими регулюється питання надання та отримання публічних адміністративних послуг у сфері охорони здоров'я.

Матеріали та методи. Як матеріали дослідження використали нормативно-правову базу та інформативні дані діяльності закладів сфери охорони здоров'я. Основні методи дослідження: порівняльно-правовий, емпіричний, метод сходження від загального до конкретного, гносеологічний.

Результати. Проаналізували нормативно-правову базу, що регулює питання правового забезпечення надання та отримання публічних адміністративних послуг у сфері охорони здоров'я. Теоретично обґрунтували особливості розвитку України як «сервісної» держави. Розглянули особливості надання різноманітних публічних адміністративних послуг у сфері охорони здоров'я.

Висновки. Необхідно зосередити більше уваги на вдосконаленні правового регулювання «сервісних» послуг у сфері охорони здоров'я в Україні. На законодавчому рівні слід чітко визначити, які послуги у сфері охорони здоров'я є публічними та адміністративними, а які такими не є; які вони мають особливості.

Ключові слова:
медицина, охорона
здоров'я, послуга.

Запорізький
медичний журнал.
2020. Т. 22, № 2(119).
С. 261-266

*E-mail:
oa.stefanchuk@gmail.
com

Public administrative services in health care

O. A. Muzyka-Stefanchuk, O. O. Otradnova, T. V. Danchenko, L. A. Muzyka,
V. H. Savenkova

Aim of the work is the analysis and research on key legislation and regulations that govern the granting and receiving public administrative services in health care.

Materials and methods. The study used the regulatory framework and informational data on the activities of healthcare institutions. The main research methods were as follows: comparative legal, empiric, method of rising from the general to the concrete, gnoseological.

Results. The regulations that govern the granting and receiving public administrative services in health care were analyzed. The features of further development of Ukraine as a "service" state were theoretically substantiated. The features of governing various public administrative services in health care in Ukraine were considered.

Conclusions. More focus needs to be placed on improving the legal regulations of services in health care in Ukraine. At the legislative level, it should be made clear which services in health care are public and administrative, and which are not and their characteristics.

Key words:
medicine,
healthcare, service.

Zaporozhye
medical journal
2020; 22 (2), 261-266

Публичные административные услуги в сфере здравоохранения

О. А. Музыка-Стефанчук, О. А. Отраднова, Т. В. Данченко, Л. А. Музыка,
В. Г. Савенкова

Цель работы – исследование и анализ ключевых нормативно-правовых актов, регулирующих вопросы предоставления и получения публичных административных услуг в сфере здравоохранения.

Материалы и методы. В качестве материалов исследования использована нормативно-правовая база и информационные данные деятельности заведений здравоохранения. Основные методы исследования: сравнительно-правовой, эмпирический, метод восхождения от общего к конкретному, гносеологический.

Результаты. Проанализирована нормативно-правовая база, регулирующая вопрос правового обеспечения предоставления и получения публичных административных услуг в сфере здравоохранения. Теоретически обоснованы особенности дальнейшего развития Украины как «сервисного» государства. Рассмотрены особенности предоставления разнообразных публичных административных услуг в сфере здравоохранения в Украине.

Выводы. Необходимо сосредоточить больше внимания на совершенствовании правового регулирования «сервисных» услуг в сфере здравоохранения в Украине. На законодательном уровне следует четко определить, какие услуги в сфере здравоохранения являются публичными и административными, а какие такими не являются; какие их особенности.

Ключевые слова:
медицина,
здравоохранение,
услуга.

Запорозький
медичний журнал.
2020. Т. 22, № 2(119).
С. 261-266

Одним із завдань реформування публічної, державної служби в нашій державі стало створення «сервісної» держави, діяльність якої орієнтована на людину, де все публічне управління має будуватися на основі моделі людиноцентризму.

Перехід від системоцентричного до людиноцентричного у процесі публічного управління – об'єктивна вимога сьогодення. Керівна діяльність у будь-якому органі є своєрідним «мистецтвом управління», від чого залежить і вся діяльність колективу. Це, своєю чергою, впливає на якість міжособистісних відносин у форматі «суб'єкт управління – об'єкт управління» та потребує пошуку раціональних форм і методів керівної та управлінської діяльності [1]. Отже, людиноцентричний підхід у сфері охорони здоров'я передбачає наявність і застосування технологій сучасного менеджменту та управління і на організаційному, і на виконавчому рівнях. Сучасний етап реформування системи охорони здоров'я в Україні потребує впровадження демократичних цінностей у систему управління цією системою. Йдеться про впровадження «сервісних» функцій держави за допомогою надання публічних адміністративних послуг.

Мета роботи

Дослідження й аналіз ключових нормативно-правових актів, якими регулюється питання надання й отримання публічних адміністративних послуг у сфері охорони здоров'я.

Матеріали і методи дослідження

Як матеріали дослідження використали нормативно-правову базу та інформативні дані діяльності закладів сфери охорони здоров'я. У процесі дослідження використовували низку загальнонаукових методів: порівняльно-правовий, емпіричний, метод сходження від загального до конкретного, гносеологічний тощо.

Результати та їх обговорення

Відзначимо, що правові питання надання та отримання публічних адміністративних послуг в Україні досліджені мало, адже сама галузь медичного права є доволі молодою в системі вітчизняного права, що пояснює її недостатнє наукове опрацювання. Досліджуючи питання теорії публічних та адміністративних послуг, звертаємось, зокрема до праць таких науковців, як О. М. Буханевич [2], Я. Б. Михайлюк [3], Г. М. Писаренко [4], В. П. Тимошук [5,6], О. К. Туркова [7], К. А. Фуглевич [8]. Крім цього, заслуговує на увагу й теорія електронного урядування (e-government), у межах якого набуває розвитку електронне надання адміністративних послуг [9].

Коли розглядаємо поєднання теорії публічних, адміністративних послуг і медичного права, на особливу увагу заслуговують роботи таких науковців, як І. В. Венедіктова [10], Е. Джексон (Emily Jackson) [11], В. М. Пашков [12], І. Я. Сенюта [13], В. Ю. Стеценко [14,15], С. Г. Стеценко [15], Н. Тодоровські (Nikola Todorovski) [16], З. О. Надюк [17], Н. В. Волк та О. П. Світличний [18].

Окремо відзначимо працю, в якій комплексно в порівняльному аспекті досліджено питання організації

та фінансування органів публічної влади, що надають послуги у сфері охорони здоров'я в європейських країнах [19].

Для сучасної «сервісної» держави характерне надання комплексу публічних послуг. Теорія публічних послуг запозичена з досвіду розвинених держав (Великої Британії, США, Канади тощо). У конституціях багатьох країн світу (зокрема й в Основному Законі України) закріплено, що «Людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю. Права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави. Держава відповідає перед людиною за свою діяльність. Утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави» (ст. 3 Конституції України). Тобто діяльність держави в будь-яких її проявах має спрямовуватися на реалізацію прав і свобод людини, має бути так чи інакше з цим пов'язана. Саме діяльність держави в особі компетентних органів полягає в наданні низки послуг громадянам України, іноземним громадянам, особам без громадянства, які є споживачами цих послуг. Будь-які реформи у сфері публічних послуг пов'язані з запитами та очікуваннями саме споживачів. Для держави такі особи є свого роду «клієнтами», інтереси яких потрібно задовольнити в найбільш зручний для них спосіб, оскільки ці «клієнти» є платниками податків, які вони сплачують фактично за можливість у майбутньому отримати від держави відповідні послуги. Саме тому й виникла теорія «сервісної» держави у формі функціональної моделі сучасної держави. Відзначимо, що в «основу концепції «сервісна держава» європейці заклали ставлення чиновника до громадянина не як до прохача, а як до клієнта, від якого залежить репутація чиновника, його кар'єрне зростання і врешті-решт – статки. Дії управлінських органів оцінюються дуже просто: клієнт задоволений – система працює, державне управління ефективне» [10]. Можна стверджувати, що в нашій державі така концепція впроваджується, але, звісно, є певні проблеми, перепони, що з часом будуть подолані.

Учені по-різному розглядають поняття «публічна послуга»: послуга з боку державного апарата, що слугує інтересам платників податків; послуги, що характеризують тільки ту сферу діяльності держави, де організовується життєзабезпечення населення (йдеться про містобудування, транспортне сполучення, каналізацію, водопостачання, освіту, охорону здоров'я тощо); функції державних органів [20]. На думку професора І. В. Венедіктової, публічна послуга – це суспільно значуща, а ргіоі чітко регламентована законодавством діяльність, для якої характерним є добровільний інтерес споживача послуги та індивідуальний характер її надання будь-якій особі, яка має на це право або звертається за реалізацією своїх прав, свобод і законних інтересів, на рівних підставах безоплатно або в межах цін, що визначені державою [10].

Відповідно до Концепції розвитку системи надання адміністративних послуг органами виконавчої влади, що затверджена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 15 лютого 2006 р. № 90-р., для поділу публічних послуг застосовано критерій «суб'єкт надання» та виділено такі послуги: державні послуги (надаються органами державної влади (здебільшого виконавчої),

державними підприємствами, установами, організаціями, органами місцевого самоврядування в порядку виконання делегованих державою повноважень коштом державного бюджету) та місцеві (муниципальні, що надаються органами місцевого самоврядування, органами виконавчої влади та підприємствами, установами, організаціями в порядку виконання делегованих органами місцевого самоврядування повноважень коштом місцевого бюджету) [21].

Концепцією також визначено, що являють собою адміністративні послуги, які є складовою публічних послуг, – це «результат здійснення владних повноважень уповноваженим суб'єктом, що відповідно до закону забезпечує юридичне оформлення умов реалізації фізичними та юридичними особами прав, свобод і законних інтересів за їх заявою (видача дозволів (ліцензій), сертифікатів, посвідчень, проведення реєстрації тощо)» [21].

Будь-яка адміністративна послуга є публічною за правовою природою. Щодо послуг у сфері охорони здоров'я та медицини, то у статті не розглядали окремо державні та місцеві адміністративні послуги, натомість узагальнили їх поняттям «публічні послуги».

Звісно, треба розмежовувати медичні послуги та адміністративні послуги у сфері охорони здоров'я. Так, адміністративні послуги у сфері охорони здоров'я – це результат здійснення владних повноважень уповноваженим суб'єктом, який реалізує публічні функції у сфері охорони здоров'я та відповідно до закону й за заявою фізичної або юридичної особи забезпечує юридичне оформлення набуття, зміни чи припинення прав та/або обов'язків такої особи.

Надання медичних послуг у сфері охорони здоров'я пов'язане із реалізацією приватних інтересів споживачів таких послуг. Їхніми надавачами можуть бути як державно-владні суб'єкти, так і інші юридичні чи фізичні особи, які такими повноваженнями не наділені. Йдеться, зокрема про надання медичної, психологічної, пов'язаної з цим допомоги (клінічні аналізи, лікування, консультації тощо); надання послуг, що передбачають контроль за поширенням інфекційних захворювань (здєбільшого превентивні заходи, вакцинація тощо); проведення заходів, спрямованих на створення та зміцнення сім'ї, родинних стосунків тощо. Вважаємо, що медична послуга – дія, що спрямована на організм людини з метою лікування, відновлення чи поліпшення певних його функцій, його органів, профілактики захворювань і загалом підтримання життєздатності людини. На думку І. В. Венедіктової, ознаками медичної послуги є «соціальна сфера застосування; як правило, публічний характер надання; фінансові гарантії забезпеченості (безоплатність окремих видів – швидка медична допомога); фінансування з бюджету через оподаткування, страхові механізми перерозподілу або фонди організацій» [10]. З наведеним можемо погодитися лише частково. Так, надання медичних послуг не може мати публічний характер, оскільки це суперечитиме концепції захисту прав пацієнтів, дотримання лікарської таємниці, збереження персональних даних тощо. Окрім цього, фінансування медичних послуг відбувається не тільки бюджетними коштами, адже є приватні клініки, котрі надають широкий спектр медичних послуг і знаходяться на самофінансуванні.

Відповідно до підпункту 7 п. 4 Плану заходів щодо реформування системи надання адміністративних послуг, що затверджений розпорядженням Кабінету Міністрів України від 26.10.2011 р. № 1076-р [22], в Міністерстві охорони здоров'я України запроваджено надання адміністративних послуг за принципом «Єдиного вікна». Центр адміністративних послуг МОЗ України «Єдине вікно» забезпечує приймання заяв про державну реєстрацію (перереєстрацію), внесення змін до реєстраційних матеріалів на лікарський засіб, у тому числі медичний імунобіологічний препарат, а також здійснює видачу реєстраційних посвідчень (вкладок до реєстраційних посвідчень) і супровідних матеріалів.

Відповідно до підпункту 1 п. 4 названого Плану заходів наказом МОЗ України від 28.12.2011 р. № 986 «Про затвердження стандартів надання адміністративних послуг Міністерством охорони здоров'я України» [23] затверджено такі адміністративні послуги та стандарти надання:

1. Стандарт надання адміністративної послуги МОЗ України з державної акредитації закладів охорони здоров'я (послуги надаються безоплатно). Відповідно до Порядку акредитації закладу охорони здоров'я, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 15 липня 1997 р. № 765 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 17 грудня 2012 р. № 1216), акредитація закладу охорони здоров'я – це офіційне визнання (підтвердження) наявності в такому закладі умов для якісного, своєчасного, певного рівня медичного обслуговування населення, дотримання ним стандартів у сфері охорони здоров'я, відповідності медичних (фармацевтичних) працівників єдиним кваліфікаційним вимогам. Зазначимо, що відповідність стандартам акредитації може сприйматися як спосіб заручитися державною підтримкою; як метод контролю за якістю медичного обслуговування [24]. Основною метою акредитації є спонукання медичних установ до поліпшення якісних показників. Особливе значення має оцінювання роботи установ, їхня підтримка та розвиток діяльності. Ліцензування – обов'язкове інспектування для визначення, чи немає в діяльності установи чогось помилкового або шкідливого. Ключова відмінність між акредитацією та ліцензуванням полягає в тому, що стандарти для акредитації встановлюються на оптимально досяжному рівні й визначають мету, до якої слід прагнути, а для отримання ліцензії на право обслуговувати хворих достатньо відповідати певному переліку мінімальних стандартних вимог [25].

2. Стандарт надання адміністративної послуги МОЗ України з ліцензування господарської діяльності з медичної практики (послуги платні). Такі послуги надають відповідно до ст. 6 Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності», абз. 31 підпункту 8 п. 4 Положення про Міністерство охорони здоров'я України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 березня 2015 р. № 267, наказів Міністерства охорони здоров'я України від 19 травня 2016 р. № 465 «Про затвердження складу Ліцензійної комісії МОЗ України» (зі змінами) та від 31 серпня 2012 р. № 677 «Про затвердження Положення про Ліцензійну комісію МОЗ України» (зі змінами), Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з медичної практики,

затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 2 березня 2016 р. № 285.

3. Стандарт надання адміністративної послуги МОЗ України з віднесення харчових продуктів до категорії харчових продуктів спеціального дієтичного споживання, функціональних харчових продуктів та дієтичних добавок та їх державної реєстрації (послуги надають безоплатно, але необхідно здійснити оплату робіт з проведення державних санітарно-епідеміологічних експертиз щодо віднесення харчових продуктів до категорії харчових продуктів спеціального дієтичного споживання, функціональних харчових продуктів та дієтичних добавок). Нині чинним є Порядок організації роботи з віднесення харчових продуктів до категорії харчових продуктів спеціального дієтичного споживання, функціональних харчових продуктів та дієтичних добавок, здійснюється згідно з Порядком проведення державної санітарно-епідеміологічної експертизи, затвердженим наказом МОЗ України від 09.10.2000 р. № 247 (у редакції наказу МОЗ України від 14.03.2006 р. № 120).

4. Стандарт надання адміністративної послуги МОЗ України з проведення державної реєстрації генетично модифікованих організмів джерел харчових продуктів, а також харчових продуктів, косметичних і лікарських засобів, що містять такі організми або отримані з їх використанням (послуги надаються безоплатно). Порядок державної реєстрації генетично модифікованих організмів джерел харчових продуктів, а також харчових продуктів, косметичних і лікарських засобів, які містять такі організми або отримані з їх використанням, затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 18 лютого 2009 р. № 114.

5. Стандарт надання адміністративної послуги МОЗ України з атестації лікарів (послугу надають безоплатно). Для стимулювання лікарів підвищувати свій професійний рівень постійно, протягом усього професійного життя, а не лише напередодні атестації, МОЗ України впроваджує систему безперервного професійного розвитку, про що йдеться у наказі МОЗ України № 446 від 22.02.2019 р. «Деякі питання безперервного професійного розвитку лікарів», яким затверджений Порядок проведення атестації лікарів.

6. Стандарт надання адміністративної послуги МОЗ України з атестації професіоналів із вищою немедичною освітою, які працюють у системі охорони здоров'я (послуга надається безоплатно). Наказом МОЗ України від 12.08.2009 р. № 588 затверджено Положення про проведення атестації професіоналів із вищою немедичною освітою, які працюють у системі охорони здоров'я.

7. Стандарт надання адміністративної послуги МОЗ України з реєстрації оптово-відпускних цін на лікарські засоби та виробу медичного призначення, що закуповуються коштом державного та місцевих бюджетів, ведення відповідного реєстру та надання інформації з нього (послуга надається безоплатно). Положення про реєстр оптово-відпускних цін на лікарські засоби й виробу медичного призначення, порядок внесення

до нього змін, що затверджений наказом Міністерства охорони здоров'я України від 18.08.2014 р. № 574. На нормативно-правовому рівні не закріплено, як часто мають оновлюватися дані Реєстру (логічно, хоча б 1 раз на рік). Цікаво, що на офіційному сайті МОЗ України міститься Реєстр оптово-відпускних цін на виробу медичного призначення станом на 21.12.2016 р. [26]. Очевидно, ціни відтоді дещо змінилися (враховуючи коливання валютного курсу долара США та євро – на різні препарати офіційний курс і вид іноземної валюти, встановлений Національним банком України на дату подання декларації зміни оптово-відпускної ціни на виріб медичного призначення коливається від 16 до 26 грн за 1 долар США в період 2014–2016 рр.) і, вочевидь, їх потрібно регулярно актуалізувати.

8. Стандарт надання адміністративної послуги МОЗ України з видачі листа-повідомлення щодо можливості ввезення на митну територію України незареєстрованих лікарських засобів з метою індивідуального використання громадянами (послуга надається безоплатно). Порядок ввезення на територію України незареєстрованих лікарських засобів, стандартних зразків, реагентів, що затверджений наказом Міністерства охорони здоров'я України від 26.04.2011 р. № 237.

Наказом МОЗ України від 07.05.2013 № 362 затверджено інформаційні картки адміністративних послуг Міністерства охорони здоров'я України. Ці картки доволі зручні для користування, оскільки в них подається детальна інформація про надавача послуг.

Перелік адміністративних послуг, що безоплатно надаються Державною службою України з лікарських засобів і контролю за наркотиками, затверджено наказом Державної служби України з лікарських засобів від 21 листопада 2011 № 406 «Деякі питання надання адміністративних послуг Держлікслужбою України». Так, передбачено такі послуги і затверджено такі стандарти їх надання:

1. Видача висновку про якість увезених лікарських засобів (Порядок здійснення державного контролю якості лікарських засобів, що ввозяться в Україну, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 14.09.2005 № 902);

2. Галузева атестація лабораторій із контролю якості та безпеки лікарських засобів (Порядок проведення атестації та акредитації лабораторій з контролю якості та безпеки лікарських засобів, затверджений наказом МОЗ України від 14.01.2004 № 10);

3. Сертифікація відповідності вимогам належної виробничої практики (висновку щодо підтвердження відповідності вимогам належної виробничої практики) (Порядок проведення підтвердження відповідності умов виробництва лікарських засобів вимогам належної виробничої практики затверджено наказом МОЗ України від 27 грудня 2012 р. № 1130);

4. Сертифікація лікарського засобу (для міжнародної торгівлі) (Порядок сертифікації якості лікарських засобів для міжнародної торгівлі та підтвердження для активних фармацевтичних інгредієнтів, що експортуються, затверджений наказом МОЗ України від 07.12.2012 р. № 1008);

5. Підтвердження про державну реєстрацію медичних виробів (Технічний регламент щодо медичних

виробів, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 2 жовтня 2013 р. № 753);

6. Повідомлення щодо ввезення на митну територію України незареєстрованих медичних виробів (Технічний регламент щодо медичних виробів, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 2 жовтня 2013 р. № 753).

Висновки

1. Нині сфера публічних адміністративних послуг у галузі охорони здоров'я є доволі добре врегульованою з огляду на закріплення стандартів надання адміністративних послуг МОЗ України.

2. Вітчизняна й міжнародна спільноти позитивно сприймають те, що у профільному Міністерстві вживаються заходи, які спрямовані на недопущення шахрайств у процесі надання та отримання адміністративних послуг.

3. Коли йдеться про публічні адміністративні послуги у сфері охорони здоров'я, масмо на увазі послуги, що надаються закладам охорони здоров'я, закладам, які надають медичні, наукові, експертні, освітні послуги. З іншого боку, в цих відносинах завжди наявний такий суб'єкт, як орган публічної (державної чи місцевої) влади.

Перспективи подальших досліджень. Наявність правової основи, що є підґрунтям для регулювання відносин у сфері публічних адміністративних послуг, зовсім не означає, що всі питання та проблеми у цій сфері вичерпано. Необхідно зосередити більше уваги на вдосконаленні правового регулювання «сервісних» послуг у сфері охорони здоров'я в Україні. На законодавчому рівні слід чітко визначити, які послуги у сфері охорони здоров'я є публічними та адміністративними, а які такими не є; які вони мають особливості. Також у МОЗ України нині активно ведеться боротьба з різноманітними шахрайствами та зловживаннями у сфері надання адміністративних послуг (найчастіше трапляються випадки участі посередників, які в обхід закону надають послуги у процесі реєстрації, ліцензування тощо). Такі явища потрібно викоринювати, адже держава не для того встановила безоплатність надання відповідних послуг, аби хтось на цьому незаконно отримував фінансову чи іншу вигоду.

Конфлікт інтересів: відсутній.

Conflicts of interest: authors have no conflict of interest to declare.

Надійшла до редакції / Received: 12.09.2019

Після доопрацювання / Revised: 01.10.2019

Прийнято до друку / Accepted: 04.10.2019

Відомості про авторів:

Музыка-Стефанчук О. А., д-р юр. наук, професор, заступник начальника відділу служби Державного секретаря Міністерства охорони здоров'я України, м. Київ, Україна.
ORCID ID: 0000-0001-7986-7149

Отрадна О. О., д-р юр. наук, доцент, професор каф. цивільного права заступник декана юридичного факультету, Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Україна.
ORCID ID: 0000-0002-4206-8412

Данченко Т. В., канд. юр. наук, проректор, Київський міжнародний університет, Україна.

ORCID ID: 0000-0003-2191-5245

Музыка Л. А., канд. юр. наук, доцент, Національний університет «Києво-Могилянська академія», м. Київ, Україна.

ORCID ID: 0000-0001-8357-703X

Савенкова В. Г., канд. юр. наук, заступник директора з наукової роботи, Приватний вищий навчальний заклад «Фінансово-правовий коледж», м. Київ, Україна.

ORCID ID: 0000-0003-1472-5443

Information about authors:

Muzyka-Stefanchuk O. A., PhD, DSc, Professor, Deputy Head of the Department State Secretary of the Ministry of Health of Ukraine, Kyiv, Ukraine.

Otradnova O. O., PhD, DSc, Associate Professor, Professor of the Department of Civil Law, Deputy Dean of the Faculty of Law, Taras Shevchenko National University of Kyiv, Ukraine.

Danchenko T. V., PhD, Vice-Rector, Kyiv International University, Ukraine.

Muzyka L. A., PhD, Associate Professor, National University of "Kyiv-Mohyla Academy", Ukraine.

Savenkova V. H., PhD, Deputy Director for Scientific Work, Private Higher Educational Institution "Financial-Legal College", Kyiv, Ukraine.

Сведения об авторах:

Музыка-Стефанчук О. А., д-р юр. наук, профессор, заместитель начальника отдела службы Государственного секретаря Министерства здравоохранения Украины, г. Киев, Украина.

Отрадна О. А., д-р юр. наук, доцент, профессор каф. гражданского права, заместитель декана юридического факультета, Киевский национальный университет имени Тараса Шевченко, Украина.

Данченко Т. В., канд. юр. наук, проректор, Киевский международный университет, Украина.

Музыка Л. А., канд. юр. наук, доцент, Национальный университет «Києво-Могилянська академія», Украина.

Савенкова В. Г., канд. юр. наук, заместитель директора по научной работе, Частное высшее учебное заведение «Финансово-правовой колледж», г. Киев, Украина.

Список літератури

- [1] Пашко Л. Людиноцентризм як принцип і пріоритет державного управління в Україні. *Публічне управління: теорія та практика* : зб. наук. пр. Асоціації докторів наук з державного управління. Харків: Вид-во «ДОКНАУКДЕРЖУПР», 2010. № 3-4. С. 81-89.
- [2] Буханевич О. М. Теоретико-правові та праксеологічні засади надання адміністративних послуг в Україні : дис. ... докт. юрид. наук : 12.00.07 / Київ, 2016. 455 с.
- [3] Михайлюк Я. Б. Адміністративні послуги у країнах Європейського Союзу та України (порівняльно-правовий аспект) : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Класич. приват. ун-т. Запоріжжя, 2016. 21 с.
- [4] Писаренко Г. М. Адміністративні послуги в Україні: організаційно-правові аспекти : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Національний університет «Одеська юридична академія». Одеса, 2006. 196 с.
- [5] Тимошук В. Адміністративні послуги : посібник. Київ : ТОВ «Софія-А», 2012. 104 с.
- [6] Адміністративні послуги: стан і перспективи реформування : збірник матеріалів / за заг. ред. В. П. Тимошука, О. В. Курінного. Київ, 2015. 428 с.
- [7] Туркова О. К. Правова природа процедур надання адміністративних послуг в Україні : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків, 2017. 238 с.
- [8] Фуглевич К. А. Адміністративні послуги: поняття, види, процедурне регулювання : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Національний університет «Одеська юридична академія». Одеса, 2015. 237 с.
- [9] UN E-Government Survey. United Nations. URL : <https://publicadministration.un.org/en/Research/UN-e-Government-Surveys>
- [10] Венедіктова І. Публічні послуги в медичній сфері. *Медичне право*. 2009. № 3. С. 7-14.
- [11] Jackson E. The relationship between medical law and good medical ethics. *Journal of Medical Ethics*. 2015. Vol. 41. Issue 1. P. 95-98. <https://doi.org/10.1136/medethics-2014-102311>
- [12] Пашков В. М. Правове забезпечення реформування сфери охорони здоров'я. *Український медичний часопис*. 2017. № 2. С. 102-107.

- [13] Сенюта І. Я. Цивільно-правове регулювання відносин у сфері надання медичної допомоги : питання теорії і практики : монографія. Львів : Видавництво ЛОБФ «Медицина і право», 2018. 640 с.
- [14] Стеценко В. Ю. Реформування охорони здоров'я в Україні: правові питання. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 18: Економіка і право*. 2016. Вип. 31. С. 107-110.
- [15] Медичне право України: підручник / за заг. ред. С. Г. Стеценка. Київ : Всеукраїнська асоціація видавців «Правова єдність», 2008. 507 с.
- [16] Todorovski N. Medical Law and Health Law – is it the same? *Acta Medica Mediana*. 2018. Vol. 57. Issue 2. P. 34-39. <https://doi.org/10.5633/amm.2018.0206>
- [17] Надюк З. О. Механізми державного регулювання ринку медичних послуг в Україні : дис. ... докт. наук з держ. управл. : 25.00.02 / Класич. приват. ун-т. Запоріжжя, 2009. 208 с.
- [18] Волк Н. В., Світличний О. П. Адміністративно-правове регулювання фармацевтичної діяльності в Україні : шляхи вдосконалення : монографія. Київ : НУБіП України, 2018. 185 с.
- [19] Organization and financing of public health services in Europe: Country reports. [Internet] / ed. : B. Rechel et al. Copenhagen (Denmark) : European Observatory on Health Systems and Policies. 2018. Health Policy Series, № 49. 148 p. http://www.euro.who.int/__data/assets/pdf_file/0011/370946/public-health-services.pdf
- [20] Публичные услуги: правовое регулирование (российский и зарубежный опыт) : сборник статей / под общ. ред. Е. В. Гриценко, Н. А. Шевелевой. Москва : Волтерс Клувер, 2007. 245 с.
- [21] Про затвердження Концепції розвитку системи надання адміністративних послуг органам виконавчої влади : розпорядження Кабінету Міністрів України від 15.02.2006 р. № 90-р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/90-2006-%D1%80?lang=uk>
- [22] Про затвердження плану заходів щодо реформування системи надання адміністративних послуг : розпорядження Кабінету Міністрів України від 26.10.2011 р. № 1076-р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1076-2011-%D1%80?lang=uk>
- [23] Про затвердження стандартів надання адміністративних послуг Міністерством охорони здоров'я України : наказ Міністерства охорони здоров'я України від 28.12.2011 р. № 986. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0404-12?lang=uk>
- [24] Scrivens E. Accreditation and the regulation of quality in health services. *Regulation entrepreneurial behaviour in European health care systems* / ed. R. B. Saltman, R. Busse, E. Mossialos. Buckingham – Philadelphia : Open University Press, 2002. P. 91-105.
- [25] Биркович Т. І. Акредитація і регулювання якості медичних послуг в системі охорони здоров'я. *Електронний журнал «Державне управління: удосконалення та розвиток»*. 2018. № 4. URL : http://www.dy.nayka.com.ua/pdf/4_2018/3.pdf
- [26] Реєстр оптово-відпускних цін на виробі медичного призначення станом на 21.12.2016 р. URL : https://moz.gov.ua/uploads/0/1108-reestr_vmp_stanom_na_21_12_2016.pdf
- services: concept, types, procedural regulation. Dr. leg. sci. diss.]. Odesa. [in Ukrainian].
- [9] United Nations (n.d.). *UN E-Government Survey*. <https://publicadministration.un.org/en/Research/UN-e-Government-Surveys>
- [10] Venediktova, I. (2009). Publicni posluhy v medychnij sferi. [Public services in medical sphere]. *Medychne pravo*, (3), 7-14. [in Ukrainian].
- [11] Jackson, E. (2015). The relationship between medical law and good medical ethics. *Journal of Medical Ethics*, 41(1), 95-98. <https://doi.org/10.1136/medethics-2014-102311>
- [12] Pashkov, V. M. (2017). Pravove zabezpechennia reformuvannia sfery okhorony zdorovia [Legal provision of healthcare reform]. *Ukrainskyi medychnyi chasopys*, (2), 102-107. [in Ukrainian].
- [13] Seniuta, I. Ya. (2018). *Tsyvylno-pravove rehuliuivannia vidnosyn u sferi nadannia medychnoi dopomohy: pyttannia teorii i praktyky [Civil law regulation of relations in the field of medical care: issues of theory and practice]*. Vydavnytstvo LOBF «Medytsyna i pravo». [in Ukrainian].
- [14] Stetsenko, V. (2016). Reformuvannia okhorony zdorovia v Ukraini: pravovi pyttannia [Health care reform in Ukraine: legal issues]. *Reformuvannia okhorony zdorovia v Ukraini: pravovi pyttannia. Naukovyi chasopys Natsionalnoho pedahohichnoho universytetu imeni M. P. Dragomanova. Seria 18: Ekonomika i pravo*, (31), 107-110. [in Ukrainian].
- [15] Stetsenko, S. H. (Ed.). (2008). *Medychne pravo Ukrainy [Medical Law of Ukraine]*. Vseukrainska asotsiatsiia vydavtsiv «Pravova yednist». [in Ukrainian].
- [16] Todorovski, N. (2018). Medical Law and Health Law – is it the same? *Acta Medica Mediana*, 57(2), 34-39. <https://doi.org/10.5633/amm.2018.0206>
- [17] Nadiuk, Z. O. (2009). *Mekhanizmy derzhavnoho rehuliuivannia rynku medychnykh posluh v Ukraini*. (Dis. ... dokt. nauk z derzh. upravl.). [State regulation mechanisms of the health care services market in Ukraine. Dr. sci. state. manag. diss.]. Zaporizhzhia. [in Ukrainian].
- [18] Volk, N. V., & Svitlychnyi, O. P. (2018). *Administrativno-pravove rehuliuivannia farmatsevtichnoi diialnosti v Ukraini: shliakhy vdoskonalennia [Administrative and legal regulation of pharmaceutical activity in Ukraine: ways to improve]*. NUBiP Ukrainy. [in Ukrainian].
- [19] Rechel, B., Maresso, A., Sagan, A., Hernandez-Quevedo, C., Williams, G., Richardson, E., Jakubowski, E., & Nolte, E. (Eds.). (2018). *Organization and financing of public health services in Europe: Country reports*. [Internet]. European Observatory on Health Systems and Policies (Health Policy Series, No. 49). http://www.euro.who.int/__data/assets/pdf_file/0011/370946/public-health-services.pdf
- [20] Gritsenko, E. V., & Sheveleva, N. A. (Eds.). (2007). *Publichnye uslugi: pravovoe regulirovanie (rossiiskii i zarubezhnyi opyt): sbornik statei [Public services: legal regulation (Russian and foreign experience): collection of articles]*. Volters Kliver. [in Russian].
- [21] Cabinet of Ministers of Ukraine. (2006, February 15). *Pro zatverdzhennia Kontseptsii rozvytku systemy nadannia administrativnykh posluh orhanamy vykonavchoi vlady. Rozporiadzhennia Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 15.02.2006 No. 90-r [On approval of the Concept development of the system of providing administrative services by executive authorities (No. 90-r)]*. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/90-2006-%D1%80?lang=uk> [in Ukrainian].
- [22] Cabinet of Ministers of Ukraine. (2011, October 26). *Pro zatverdzhennia planu zakhodiv shchodo reformuvannia systemy nadannia administrativnykh posluh. Rozporiadzhennia Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 26.10.2011 No. 1076-r [On approval of the plan of measures for reforming the system of administrative services (No. 1076-r)]*. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1076-2011-%D1%80?lang=uk> [in Ukrainian].
- [23] Ministry of Health of Ukraine. (2011, December 28). *Pro zatverdzhennia standartiv nadannia administrativnykh posluh Ministerstvom okhorony zdorovia Ukrainy. Nakaz MOZ Ukrainy vid 28.12.2011 No. 986 [On approval of administrative service delivery standards by the Ministry of Health of Ukraine (No. 986)]*. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0404-12?lang=uk> [in Ukrainian].
- [24] Scrivens, E. (2002). Accreditation and the regulation of quality in health services. In R. B. Saltman, R. Busse, & E. Mossialos. (Eds.), *Regulation entrepreneurial behaviour in European health care systems* (pp. 91-105). Open University Press.
- [25] Byrkovych, T. (2018). Akredytatsiia i rehuliuivannia yakosti medychnykh posluh v systemi okhorony zdorovia [Accreditation and regulation of quality of medical services in the system of health protection]. *Elektronnyi zhurnal «Derzhavne upravlinnia: udoskonalennia ta rozvytok»*, (4). http://www.dy.nayka.com.ua/pdf/4_2018/3.pdf [in Ukrainian].
- [26] Ministry of Health of Ukraine. (2016). Reiestr optovo-vidpusknykh tsin na vyrobny medychnoho pryznachennia stanom na 21.12.2016 [Register of wholesale and selling prices for medical devices as at 21.12.2016]. https://moz.gov.ua/uploads/0/1108-reestr_vmp_stanom_na_21_12_2016.pdf [in Ukrainian].

References